

บันทึก

เรื่อง ฐานะของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ สร.๐๑๐๒/๑๓๖๔๒ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือนของพนักงานซึ่งมีสังกัดเดิมอยู่ทางสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และได้รับแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการการเมืองที่สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จึงใคร่ขอทราบ ว่า สถาบันแห่งนี้มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี(สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยแล้ว เห็นว่า ปัญหาที่ถามมานี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือนของข้าราชการการเมืองซึ่งมีสังกัดเดิมอยู่ทางสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เมื่อพิจารณาบทนิยาม “พนักงานรัฐวิสาหกิจ” ตามมาตรา ๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติการดำรงตำแหน่งในทางการเมืองของข้าราชการ กรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พนักงานรัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า พนักงานรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และเมื่อพิจารณาบทนิยาม “รัฐวิสาหกิจ” ตามมาตรา ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.๒๕๑๔ แล้ว จะเห็นว่า รัฐวิสาหกิจ ได้แก่ องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ แต่ไม่รวมถึงองค์การหรือกิจการที่มี

๑มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“พนักงานรัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า พนักงานของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

๒มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ แต่ไม่รวมถึงองค์การหรือกิจการที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อส่งเสริมการค้า หรือส่งเสริมการใด ๆ ที่มีใช้ธุรกิจ

ฯลฯ

ฯลฯ

วัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อส่งเสริมหรือส่งเสริมการใด ๆ ที่มีใช้ธุรกิจ สำหรับสถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยนี้ มาตรา ๖^๓ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๒๒ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้หลายประการ และในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์นี้ สถาบัน ฯ อาจได้รับค่าตอบแทนและค่าบริการตามที่ กำหนดไว้ในมาตรา ๗ (๒)^๔ ได้ด้วย และค่าตอบแทนหรือค่าบริการที่ได้รับตามมาตรา ๗ (๒) นี้ ก็จะตกเป็นรายได้ของสถาบัน ฯ ตามมาตรา ๘^๕ แม้การให้บริการของสถาบัน ฯ จะมีใช้กิจการที่มี วัตถุประสงค์เพื่อค้ากำไร แต่ก็ถือได้ว่าเป็นกิจการที่เป็นธุรกิจอย่างหนึ่ง และมีใช้กิจการที่มี วัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อส่งเสริมหรือส่งเสริมการใด ๆ ที่มีใช้ธุรกิจ ดังนั้น เมื่อสถาบัน ฯ เป็น กิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และไม่เข้าข่ายยกเว้นว่าเป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์ เฉพาะเพื่อส่งเสริมการใด ๆ ที่มีใช้ธุรกิจ สถาบัน ฯ จึงอยู่ในความหมายของคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.๒๕๑๘ และการจ่ายเงินเดือนของข้าราชการการเมืองที่มีสังกัดเดิมอยู่ทางสถาบัน ฯ ย่อม เป็นไปตามพระราชบัญญัติการดำรงตำแหน่งทางการเมืองของข้าราชการ กรรมการ พนักงานส่วน ท้องถิ่นและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.๒๕๒๒

“มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสถาบันขึ้นเรียกว่า “สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย” และให้สถาบันเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ริเริ่ม จัดดำเนินการวิจัย และให้บริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนา ประเทศในทางเศรษฐกิจและสังคม ให้แก่หน่วยงานของรัฐและวิสาหกิจเอกชน

(๒) วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมกับ ภาวะเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม การอนามัยและสวัสดิภาพของประชาชน

(๓) สนับสนุนการเพิ่มผลผลิตตามนโยบายของรัฐบาล โดยเผยแพร่ผลของการวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อให้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและ พาณิชยกรรม

(๔) ฝึกอบรมนักวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(๕) ให้บริการในการทดสอบ ตรวจวัด และบริการอื่นทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

“มาตรา ๗ สถาบันมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุ ไว้ในมาตรา ๖ และอำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) รับค่าตอบแทนในการวิจัย และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของ สถาบัน รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับค่าตอบแทนและค่าบริการนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๘ รายได้ของสถาบันมีดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) ค่าตอบแทนและค่าบริการที่สถาบันได้รับตามมาตรา ๗ (๒)

ฯลฯ

ฯลฯ

อนึ่ง ปัญหาทำนองนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) ได้เคยให้ความเห็นไปแล้วว่า สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทยเป็นรัฐวิสาหกิจ ตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.๒๕๑๘

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์
(นายอมร จันทรมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๒๓